

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **a) D. T. T., b) nezl. N. T. N. Q.**, obě zastoupené Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 834/8, proti žalovanému: **Velvyslanectví České republiky v Hanoji**, sídlem Hanoi, Chu Van An 13, Vietnamská socialistická republika, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 26. 6. 2018, č. j. 59 A 12/2018 – 31,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyním náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši **6.365 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich zástupce, advokáta Mgr. Marka Sedláka.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) zrušil svým rozsudkem ze dne 26. 6. 2018, č. j. 59 A 12/2018 – 31 (dále jen „napadený rozsudek“), usnesení žalovaného ze dne 28. 8. 2017, č. j. 2926/2017-HANOI-III [vztahující se k nezletilé žalobkyni b)] a č. j. 2926/2017-HANOI-IV [týkající se žalobkyně a), matky nezletilé žalobkyně b)]; dále společně též jako „napadená usnesení“, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zmíněnými usneseními, poznamenanými do spisu podle § 169h odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), bylo rozhodnuto o nepřijatelnosti žádostí žalobkyně o vydání povolení k dlouhodobému, respektive trvalému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Za důvod nepřijatelnosti žádostí bylo v obou případech žalovaným na záznamech o těchto usneseních vyznačeno, že si žalobkyně předem nesjednaly termín k podání žádosti, ačkoliv tato povinnost byla žalovaným stanovena [s odkazem na § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců], a že žádost nebyla podána osobně [s odkazem na § 169h odst. 3 téhož zákona].

[2] Krajský soud vyšel při svém rozhodování z následujících skutkových zjištění: Žalobkyně a) požádala dne 28. 8. 2017 o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem

sloučení rodiny s manželem pobývajícím na území České republiky. Téhož dne podala svou žádost i žalobkyně b), a to o vydání povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení s otcem. Obě žádosti byly podány prostřednictvím zmocněnce žalobkyň, který tak učinil současně s podáním stížností ve smyslu § 175 správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), směřujících na postup žalovaného, který odmítl vpustit žalobkyni a) do prostor velvyslanectví (tj. žalovaného) k osobnímu podání zmíněných žádostí o pobytová oprávnění (dále též „pobytové žádosti“). Součástí obou stížností byla též žádost o upuštění od povinnosti osobního podání příslušné pobytové žádosti (dále jen „žádost o upuštění od osobní přítomnosti“), odůvodněná nemožností zaregistrovat se v systému Visapoint k osobnímu podání pobytových žádostí za účelem sloučení rodiny. Připojena byla řada potvrzení dokládajících neúspěšnou snahu zaregistrovat se v uvedeném systému. V návaznosti na jejich podání byly obě pobytové žádosti žalobkyním, prostřednictvím jejich zmocněnce, vráceny spolu se záznamy o napadených usneseních, kterými byla shodně konstatována nepřijatelnost žádostí podle § 169h odst. 1 písm. a) a § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

[3] V souvislosti s obsahem správního spisu krajský soud dále poznamenal, že z něj vyplývá, že usneseními ze dne 27. 9. 2017, č. j. 2926/2017-HANOI-III a č. j. 2926/2017-HANOI-IV, byla podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zamítnuta žádost obou žalobkyň o upuštění od osobní přítomnosti a řízení o jejich pobytových žádostech byla shodně zastavena. Krajský soud dodal, že z úřední činnosti (konkrétně ze spisů sp. zn. 59 A 122/2017 a 59 A 123/2017) je mu známo, že obě žalobkyně podaly proti těmto usnesením rozklad, který ministr zahraničních věcí zamítl a rozhodnutí žalovaného potvrdil rozhodnutími ze dne 24. 11. 2017. Doplnil, že o žalobách proti rozhodnutím ministra vnitra rozhoduje právě pod sp. zn. 59 A 122/2017 a 59 A 123/2017.

[4] Krajský soud zdůraznil, že mezi stranami není sporu o tom, že žalobkyně nevyhověly požadavku ustanovení § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tj. nepodaly své žádosti osobně, přičemž rovněž neměly sjednaný termín osobního podání žádostí v objednávkovém systému Visapoint. Za klíčovou tak krajský soud označil otázku, zda při současném podání žádostí o upuštění od osobní přítomnosti, z důvodu tvrzené nemožnosti registrace v systému Visapoint, byla napadená usnesení vyslovující nepřijatelnost pobytových žádostí podle § 169h odst. 1 písm. a) a § 169h odst. 3 téhož zákona, vydána v souladu se zákonem. V souvislosti s jejím řešením krajský soud nejprve zdůraznil, že napadená usnesení představují rozhodnutí ve smyslu § 65 soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a lze tedy vůči nim uplatnit žalobu proti rozhodnutí správního orgánu (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 Azs 82/2018 – 19), přičemž za žalovaného je třeba považovat Velvyslanectví České republiky v Hanoji (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 – 52, a rozsudek téhož soudu ze dne 3. 11. 2017, č. j. 4 Azs 168/2017 – 15).

[5] V návaznosti na citaci § 169h odst. 1 písm. a) a § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců krajský soud vyslovil, že podle těchto ustanovení nelze postupovat v situaci, kdy pobytové žádosti sice nebyly podány osobně a po sjednání termínu k jejich podání ve smyslu § 169f citovaného zákona, avšak současně s jejich podáním byly doloženy důvody pro upuštění od povinnosti jejich osobního podání podle § 169d odst. 3, věty první téhož zákona. V takovém případě je podle krajského soudu řízení zahájeno dnem, kdy žádost došla žalovanému (§ 169d odst. 3, věta druhá zákona o pobytu cizinců). Osud pobytové žádosti potom závisí na tom, jak žalovaný uváží o důvodech, pro které bylo žádáno o upuštění od povinnosti podat žádost osobně. Krajský soud zdůraznil, že nelze současně usnesením o nepřijatelnosti pobytové žádosti vyslovit, že žalovaný žádost nepřijal a řízení o ní tedy nevede, a zároveň řízení o žádosti vést a ukončit jej buď rozhodnutím o neupuštění od povinnosti podat žádost osobně a zastavením řízení ve smyslu § 169d odst. 3, věty třetí zákona o pobytu cizinců (pozn. zdejšího soudu: krajský soud v důsledku

pokračování

zjevného překlepu nesprávně uvádí odkaz na § 169h odst. 3, větu třetí citovaného zákona), nebo vydáním meritorního rozhodnutí o pobytové žádosti.

[6] Na základě uvedených úvah krajský soud v kontextu okolností projednávaného případu zhodnotil, že napadená usnesení trpí nezákonností, když řízení o pobytových žádostech žalobkyně byla řádně zahájena, jakkoli nedošlo k jejich osobnímu podání po předchozím sjednání termínu v objednávkovém systému Visapoint. Doplnil, že obdobný závěr, byť nikoli ve skutkově totožném případě, učinil i Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 57 A 104/2017 – 66. S ohledem na řečené krajský soud uzavřel, že není na místě zabývat se dalšími námitkami týkajícími se výkladu § 169f zákona o pobytu cizinců a fungováním systému Visapoint, který žalovaný ve smyslu citovaného ustanovení určil pro sjednání termínu k osobnímu podání pobytových žádostí.

[7] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů obsažených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V ní zformuloval v zásadě dva okruhy kasačních námitek. V rámci prvního z nich konstatoval, že krajský soud nesprávně posoudil vztah řízení o žádosti o upuštění od osobní přítomnosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců a řízení o nepřijatelnosti samotné pobytové žádosti ve smyslu § 169h odst. 3 téhož zákona. Konkrétně namítl, že zmíněné žádosti představují dvě samostatné žádosti, o nichž se vedou samostatná řízení, přičemž skutečnost, že byly podány ve stejný okamžik, na uvedeném nic nemění. Dodal, že první úkon, který ve vztahu k pobytové žádosti provádí, je posouzení její přijatelnosti. Podle stěžovatele přitom platí, že tento úkon je potřeba provést bezodkladně po přijetí dokumentů, což vyplývá z § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců, podle něhož je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána. Opačný přístup by narážel na zásadu právní jistoty a legitimního očekávání. Zákonodárce proto dle názoru stěžovatele konstruoval posouzení nepřijatelnosti jako jednoduchý úkon, spočívající v prostém a rychlém prověření zákonem stanovených skutečností, který se zachycuje v jednoduché formě (usnesení do spisu), a který tak může být proveden konzulárním úředníkem v rámci samotného převzetí dokumentů.

[8] V případě žádosti o upuštění od osobní přítomnosti je dle stěžovatele situace odlišná. Součástí daného řízení je totiž posouzení a vyhodnocení řady faktorů, jako je např. zdravotní stav, či finanční možnosti žadatele (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Azs 213/2018 – 22), což není možné provést při převzetí žádosti. Z naznačeného pojetí podle stěžovatele vyplývá, že současná praxe, kdy konzulární úředník při převzetí pobytové žádosti ihned posoudí, zda není naplněna některá z podmínek pro konstatování její nepřijatelnosti a v bezprostřední návaznosti na to konstatuje usnesením do spisu její nepřijatelnost, zatímco u souběžně podané žádosti o upuštění od osobní přítomnosti tuto vyhodnocuje a rozhoduje o ní později, je zcela v souladu s přístupem, který zákonodárce zvolil v zákoně o pobytu cizinců. Na uvedeném podle stěžovatele nic nemění to, že v případě souběžného podání obou žádostí může být úkon zaznamenání nepřijatelnosti do spisu považován za „nadbytečný“. Stěžovatel v této souvislosti zdůraznil, že je třeba důsledně rozlišovat mezi at' již zdánlivou či skutečnou nadbytečností, „*ķterou ale zavedl zákonodárce*“, a mezi nezákonností, kterou v dotčeném případě shledal krajský soud.

[9] Druhou skupinu kasačních námitek stěžovatel uvedl tvrzením, že žalobkyně nebyly napadenými usneseními nikterak zkráceny na svých právech. V kontextu znění § 65 odst. 1 s. ř. s. následně vyjádřil přesvědčení, že nedošlo k zásahu do práv žalobkyně vyžadovaného citovaným ustanovením, neboť bez ohledu na vydání napadených usnesení byla řízení zahájena v návaznosti na podání žádostí o upuštění od osobní přítomnosti. Těmi se stěžovatel podle svých slov řádně zabýval, přičemž je usneseními ze dne 27. 9. 2017, č. j. 2926/2017-HANOI-III

a č. j. 2926/2017-HANOI-IV, zamítl a řízení zastavil. Dodal, že žalobkyně ostatně ani vznik takové újmy na svých právech netvrdily a nesplnily tak podmínku žalobní legitimace podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Žaloba proto měla být „*zamítnuta*“. Stěžovatel uzavřel, že krajský soud „*nesprávně posoudil právní otázku nezákonnosti [napadených usnesení], když neshledal nedostatek naplnění žalobní podmínky zkrácení práv žalobců napadenými usneseními podle § 65 odst. 1 s. ř. s.*“. Napadený rozsudek má potom současně vykazovat znaky nepřezkoumatelnosti, když se krajský soud podle názoru stěžovatele „*naplněním této žalobní podmínky vůbec nezabýval a tím méně ji mohl odůvodnit*“. Z uvedených důvodů navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázaly na rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018 – 35, který se má nyní řešenou problematikou zabývat.

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných stížnostních bodů (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s. a § 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.) a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná.

[12] Jelikož stěžovatel v kasační stížnosti namítá rovněž nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto otázkou. Platí totiž, že nepřezkoumatelný rozsudek zpravidla nenabízí prostor k úvahám o námitkách věcného charakteru, a je tudíž nezbytné jej zrušit. Stěžovatele je nicméně třeba upozornit, že v rámci druhého okruhu kasačních námitek, v němž tvrzení o nepřezkoumatelnosti uvádí, nesprávně směšuje otázku posouzení žalobní legitimace (založené obecně dle § 65 odst. 1 s. ř. s. tvrzením žalobce o zkrácení jeho práv), a toho, zda k takto tvrzenému zásahu do práv skutečně došlo. Druhá z otázek totiž představuje závěr o věcné legitimaci, nikoli o legitimaci procesní, který tak může být vysloven toliko po meritorním projednání věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2006, č. j. 1 Afs 40/2005 – 62; všechna rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Z argumentace předestřené stěžovatelem nicméně vyplývá, že zřejmě zpochybňuje právě *legitimaci žalobní*. Současně nelze přehlédnout, že stěžovatel na jednu stranu namítá, že její posouzení v napadeném rozsudku chybí, na straně druhé však krajskému soudu vytýká, že tuto otázku posoudil nesprávně. Daný rozpor naznačuje, že stěžovatel spíše považuje postup krajského soudu za nesprávný či „*pouze*“ nedostatečně zdůvodněný. Zdejší soud k tomu uvádí, že krajský soud v bodě 26 napadeného rozsudku odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 82/2018 – 19, v němž se konstatuje, že usnesení podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců, zahrnující mj. usnesení o nepřijatelnosti žádosti ve smyslu § 169h odst. 1 písm. a) téhož zákona, „*je rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť autoritativně a závazně určuje, že řízení o povolení k pobytu či dlouhodobé vízum nebylo zahájeno a na tuto žádost se hledí, jako by nebyla podána – s konečnou platností tedy rozhoduje o osudu této žádosti*“ (pozn. zvýraznění provedeno zdejším soudem), vůči němuž se lze bránit správní žalobou proti rozhodnutí správního orgánu. Z citace převzaté krajským soudem tedy zřetelně vyplývá, že s přihlédnutím k rozhodovací činnosti zdejšího soudu vyhodnotil, že napadená usnesení jsou způsobilá zasáhnout do právní sféry žalobkyně, neboť „*s konečnou platností rozhodují o osudu*“ jejich pobytových žádostí, když se v důsledku nich na tyto žádosti hledí jako by nebyly podány.

[13] Správnost tohoto závěru dokládá usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 – 42, z něhož vyplývá, že § 65 odst. 1 s. ř. s. nelze vykládat restriktivně, neboť v případech, kdy správní orgán podané žádosti *nevyhoví*, není tím fakticky žádné subjektivní hmotné právo založeno, změněno, zrušeno či závazně určeno, avšak přesto je zjevné, že i takové rozhodnutí se právní sféry žadatele dotýká, a to *zcela zásadním způsobem*. Aplikovatelnosti tohoto závěru na projednávaný případ přitom nebrání ani forma napadených usnesení, tj. usnesení poznamenávaných do spisu. Jakkoliv totiž zdejší soud ve svém rozsudku ze dne 6. 12. 2018, č. j. 3 As 217/2017 – 40, k této formě usnesení vyslovil, že obecně

pokračování

nemůže za žádných okolností zasáhnout do práv účastníka řízení, a je proto již ze své povahy vyloučena z přezkumu ve správním soudnictví, učinil tak v kontextu řízení zahajovaných *ex offio*, kdy platí, že k zásahu do práv účastníka řízení může dojít až vydáním meritorního rozhodnutí. Jinými slovy, Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku vyslovil, že dojde-li k zastavení správního řízení zahájeného *ex offio* před vydáním meritorního rozhodnutí, na právní sféru účastníka řízení nemůže mít usnesení poznamenávané do spisu podle § 66 odst. 2 správního řádu žádný vliv. Oproti tomu ve vztahu k řízení o žádosti zdejší soud konstatoval, že je vedeno z dispozice účastníka (žadatele), který má tedy na zahájení řízení právní nárok. V případě zastavení řízení o žádosti tedy dochází k zásahu do právní sféry žadatele, neboť je mu odepráno meritorní posouzení žádosti, respektive vydání rozhodnutí ve věci samé a přiznání práva, kterého se podanou žádostí domáhal. Tento náhled tedy konvenuje shora uvedeným závěrům rozšířeného senátu. Současně jej lze plně vztáhnout též na nyní projednávaná usnesení o nepřijatelnosti pobytových žádostí podle § 169h odst. 3, věty druhé zákona o pobytu cizinců, přestože nepředstavují rozhodnutí, jímž se zahájená řízení o pobytových žádostech (zde žalobkyň) končí, nýbrž se jimi ve smyslu citovaného ustanovení vyslovuje, že žádná řízení o žádostech nebyla zahájena, jelikož úkony žadatelů (žalobkyň), které k zahájení řízení měly směřovat, neměly takové účinky (na žádosti se hledí, jako by nebyly podány). Pro oba případy, zastavení i nepřihlížení k žádosti, však shodně platí, že žadateli je odepráno meritorní posouzení jeho žádosti. Přestože je tedy možné konstatovat, že usnesení poznamenávaná do spisu obecně nepodléhají přezkumu v rámci správního soudnictví, potom shora citované judikatorní závěry dokládají, že v projednávaném případě nebylo namístě, aby sama forma napadených rozhodnutí vedla k jejich diskvalifikaci ze soudního přezkumu.

[14] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že jakkoliv by bývalo bylo vhodnější, aby krajský soud svůj shora naznačený závěr o připuštění soudního přezkumu napadených usnesení explicitně rozvedl, přesto zcela správně a srozumitelně vyhodnotil, že usnesení o nepřijatelnosti pobytových žádostí žalobkyň jsou způsobilá významně ovlivnit jejich právní sféru a zakládají proto žalobní legitimaci ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., jakkoliv sama do jejich (hmotného) práva striktně vzato přímo nezasahují. Napadený rozsudek tedy v tomto bodě netrpí nejen nepřezkoumatelností, ale přisvědčit nelze ani namítané nesprávnosti závěru krajského soudu ohledně žalobní legitimace žalobkyň, která ve smyslu shora řečeného vyplývala již ze samotného předmětu správního řízení. Jinými slovy, jestliže žalobkyně zpochybnily zákonnost napadených usnesení, která s konečnou platností rozhodla o jejich *pobytových* žádostech, nebylo ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. nezbytné, aby současně explicitně namítaly zásah do subjektivního hmotného práva *na pobyt* na území ČR. Tato kasační námitka je proto nedůvodná a Nejvyšší správní soud tak mohl přistoupit k posouzení zbývajících námitek stěžovatele.

[15] První okruh kasačních námitek v zásadě směřuje k jediné otázce, totiž posouzení vztahu řízení o pobytové žádosti a řízení o žádosti o upuštění od osobní přítomnosti. Stěžovatel vůči argumentaci krajského soudu namítá, že jde o žádosti samostatné, o nichž se vedou i samostatná řízení. Zdejší soud k tomu uvádí, že danou právní otázkou se již zabýval, jakkoliv za ne zcela totožného skutkového stavu, v rozsudku č. j. 4 Azs 150/2018 – 35, na který odkázaly ve svém vyjádření žalobkyně. Nejvyšší správní soud přitom neshledal důvod, pro který by bylo nutné se od dříve vysloveného právního názoru v projednávané věci odchýlit.

[16] Podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců, platí, že „[ž]ádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně“.

[17] Z ustanovení § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, vyplývá, že „[z]astupitelský úřad může

v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu.“

[18] Z napadených usnesení shodně vyplývá, že stěžovatel shledal nepřijatelnost pobytových žádostí žalobkyň jednak z důvodu uvedeného v § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců (tj. cizinec si předem nesjednal termín podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu), a jednak z důvodu podle § 169h odst. 3 téhož zákona (tj. jelikož žádost nebyla podána osobně).

[19] V tomto kontextu považuje Nejvyšší správní soud za vhodné vyjasnit, jaký postup vyplývá z § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a jaký je vztah tohoto ustanovení k § 169h téhož zákona. Z prvně jmenovaného ustanovení vyplývá, že podáním pobytové žádosti (spojené zpravidla s žádostí o upuštění od osobní přítomnosti), *při současném doložení důvodů pro upuštění od povinnosti jejího osobního podání*, dochází k zahájení řízení o *věcném posouzení* dané pobytové žádosti. Není tedy vedeno, jak tvrdí stěžovatel, samostatné řízení o upuštění od povinnosti jejího osobního podání. Pokud potom zastupitelský úřad (stěžovatel) přisvědčí důvodům předestřeným cizincem pro upuštění od osobního podání žádosti, pobytovou žádost věcně posoudí. V opačném případě řízení o pobytové žádosti v souladu § 169d odst. 3, větou třetí zákona o pobytu cizinců zastaví. O žádosti o upuštění od osobní přítomnosti však nevydává *samostatné* rozhodnutí. Takovému výkladu konečně odpovídá i „*následný*“ postup stěžovatele v nyní projednávané věci ve vztahu k žádostem žalobkyň o upuštění od osobní přítomnosti a jím vydaná usnesení ze dne 27. 9. 2017, č. j. 2926/2017-HANOI-III a č. j. 2926/2017-HANOI-IV.

[20] Z § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců oproti tomu plyne, že pokud si cizinec nesjedná předem termín podání žádosti, je žádost nepřijatelná a podle § 169h odst. 3 citovaného zákona *není řízení* (o žádosti o pobytové oprávnění) *v takovém případě zahájeno*, a na žádost se hledí, jako by nebyla podána.

[21] Ze systematiky zákona tedy vyplývá, že institut nepřijatelnosti podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je možné aplikovat *pouze* na pobytové žádosti, které nebyly spojeny s žádostí o upuštění od osobní přítomnosti. Jak totiž zdejší soud vyslovil v rozsudku č. j. 4 Azs 150/2018 – 35, bylo by zcela nelogické, aby žádost byla nepřijatelná a řízení nebylo zahájeno pro nesjednání termínu k podání žádosti, který může být z povahy věci využit pouze pro osobní podání žádosti, aniž by bylo současně postaveno najisto, zda cizinec vůbec musí žádost podat osobně. V případě spojení pobytové žádosti s žádostí o upuštění od osobní přítomnosti je tedy třeba postupovat podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, který představuje *zvláštní úpravu* vůči § 169h odst. 1 písm. a), ve spojení s § 169h odst. 3 téhož zákona. Teprve v případě, že zastupitelský úřad (stěžovatel) neshledá důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, rozhodne o zastavení řízení o pobytové žádosti. Stěžovatel se tedy mýlí, jestliže se domnívá, že v případě souběžného podání obou žádostí může být úkon zaznamenání nepřijatelnosti do spisu považován za „*nadbytečný*“, přičemž takovou nadbytečnost „*zavedl zákonodárce*“. Vydání usnesení o nepřijatelnosti pobytové žádosti podle § 169h odst. 1 písm. a) a § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců je totiž při současném podání žádosti o upuštění od osobní přítomnosti pojmově vyloučeno. Skutečnost, že posouzení nepřijatelnosti je dle stěžovatele zákonodárcem konstruováno jako jednoduchý úkon, zachycený v jednoduché formě (usnesení do spisu), je potom pro posouzení vztahu rozebíraných ustanovení

pokračování

zcela irelevantní.

[22] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud ve smyslu shora řečeného zcela správně vyhodnotil, že v případě, kdy žalobkyně podaly současně pobytové žádosti a žádosti o upuštění od osobní přítomnosti, nebylo možné postupovat podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve spojení s § 169h odst. 3 téhož zákona, neboť řízení o pobytových žádostech bylo v takovém případě zahájeno dnem, kdy žádosti došly stěžovateli, tj. dnem jejich podání (§ 169d odst. 3, věta druhá citovaného zákona). Jestliže tak stěžovatel za těchto okolností učinil usnesení o nepřijatelnosti pobytových žádostí do spisu podle § 169h odst. 3, věty druhé zákona o pobytu cizinců, zatížil napadená usnesení nezákonností s dopadem do právní sféry žalobkyň a) a b) ve smyslu shora citovaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 25/2002 – 42. Krajský soud proto napadená usnesení po právu zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení.

[23] Z uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zákonným, a kasační stížnost proti němu podanou proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[24] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Žalobkyně měly ve věci naopak plný úspěch, mají proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti proti stěžovateli. Jelikož nepředložily vyúčtování těchto nákladů, vycházel zdejší soud při jejich určení ze skutečností zřejmých ze spisu. Žalobkyně jsou v řízení zastoupeny advokátem, který učinil jeden společný úkon za dvě žalobkyně ve smyslu § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to vyjádření ke kasační stížnosti. Za tento úkon náleží částka 4.960 Kč [srov. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, ve spojení s § 12 odst. 4 citované vyhlášky], a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celková částka náhrady nákladů žalobkyň na odměnu advokáta činí 5.260 Kč. Odměna byla dále navýšena o částku odpovídající dani z přidané hodnoty (1.104,6 Kč), neboť advokát je plátcem daně z přidané hodnoty. Celková výše nákladů žalobkyň na řízení o kasační stížnosti tak činí 6.365 Kč (zaokrouhleno na celé koruny). Stěžovatel je povinen uhradit žalobkyním uvedenou částku ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jejich zástupce advokáta Mgr. Marka Sedláka.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.)

V Brně dne 10. ledna 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu